

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

6 De praesumptione, quae virtuti spei contraria est.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

poteris pro vitando peccato, & condemnatione. Dices ad aliquem inem consequendum te non posse eligere medium quod hic, & nunc inutile reputas ad illius consecutionem. Ergo non poteris scire, & constanter eligere medium ad vitandum peccatum, & condemnationem, quod artentis his circumstantiis inutile reputas. Respondeo, quando inutilitas medijs aliunde, quam ex tua voluntate provenit, fatore te scire, & efficaciter conari non posse ad finis consecutionem pro illo medio. At si medium esse inutile non aliunde quam ex tua voluntate provenit, optime poteris conari finis consecutionem medio illo, cum hoc obiectum non excedat tuam voluntatem, & potentiam.

PUNCTUM VI.

De præsumptione, quæ virtuti spei contraria est.

1. Quotupliciter præsumptio sumitur.
2. Graue est peccatum.
3. Præsumptio contraria spei quibus modis committatur.
4. Quæ præsumptione amittatur spes.

1. Præsumptio multipliciter sumitur. Primò pro spe, & fiducia consequendi à Deo auxilium opportunum, iuxta illud Iudith 6. *Non derelinquis præsumentes de te, & cap. 9. Exaudi me miseram deprecantem, & de tua venia præsumentem.* Secundò sumitur præsumptio pro iudicio ex coniecturis formato, quod pro qualitate coniecturarum aliquando est certum, aliquando probabile. Hinc orta est communis Iurisperitorum distinctio præsumptionis in violentam, vehementem, & leuem, de qua in vlt. disputat. præced. tractat. latè diximus. Tertio sumitur præsumptio pro vitio opposito humilitati, & magnanimitati, de quo D. Thom. 2. 2. q. 110. Quarto sumitur præsumptio pro vitio opposito virtuti Theologicæ spei. De præsumptione secundum hanc vltimam acceptionem est in præsentem agendum. Est ergo hæc præsumptio spes obtinendi à Deo gratiam, & gloriam, reliqua quæ supernaturalia dona, aliter quam ipse obtinenda statuit sic omnes DD. cum D. Thom. 2. 2. q. 21. Cum enim spes sit voluntas obtinendi à Deo gratiam, & gloriam medijs ab ipso institutis, & præsumptio alia via obtinere interdicit, spei opponitur.

2. Hanc autem esse gratissimum peccatum constat, tum ex Eccles. 18. *Vidi præsumptionem cordis eorum, quæ mala est;* tum ex manifesta ratione, quia voluntas obtinendi dona supernaturalia præter ordinem diuinæ providentiæ, & est illudoria, inutilis, & diuinæ sapientiæ, & potentie contraria. Ergo habet malitiam ita grauem, vt nisi ex defectu plenæ deliberationis excusari non possit à mortali: sic Bannes 2. 2. disp. 9. 2. dub. 2. Valent. disput. 2. q. 3. p. 2. Sanch. lib. 2. c. 33. n. 7. *verfessique semper.* Bonac. disp. 3. q. 3.

de spe. p. 1. n. 5. Azor. 1. p. lib. 9. c. 2. q. 7. Tolet. lib. 4. c. 7. num. 9. & alij apud ipsos.

3. Hæc præsumptio contraria spei theologicæ multipliciter committi potest. Primò si præsumas, vt Pelagius, propriis viribus beatitudinem consequi. Ad idem est, si spem colloques in creaturis, tanquam in auxilio sufficienti ex se ad salutem, quia nulla creatura nisi cum Dei adiutorio salutem tibi impertiri potest. Ac inuocare creaturas, & in illorum præsentia sperare, vt simul cum Deo te adiuuent, etiam si Dei expressè memor non sis, nulla præsumptio est, quia sufficit virtute, & interpretatiuè Deum in adiutorium expostulari. sic alijs relatis Sanch. lib. 2. c. 33. n. 7. Secundò committi potest præsumptio, si, vt Lutherus, præsumas sine penitentia remissionem peccatorum, & sine meritis gloriam obtinere. Ad idem reduci potest, si ea spe obtinendi in fine vitæ peccatorum remissionem, differas penitere, quia nimium de diuina misericordia præsumis, siquidem præsumis misericordiam obrinere, diuinam misericordiam irritando. Non enim iustum est, vt misericordiam inueniat qui ex illa occasionem sumit multiplicandi peccata, ex qua debebat à peccato abstinere. At hoc peccatum credo non esse propriè contra spem, siquidem non speras misericordiam consequi medijs peccatis de præsentem commissis, sed penitentia illorum, quam existimas facturus diuina gratia aditus. Est tamen hoc peccatum contra virtutem penitentia, si illam differas vitæ tempore obligationis, & contra alias virtutes si in contrariis viris perseverare intendis: sic Sanchez lib. 2. c. 33. n. 7. Bonac. disp. 3. q. 3. de spe. p. 1. n. 6.

4. Sed inquires, an hoc peccatum præsumptionis ita sit contrarium spei, vt illam corrumpat? Respondeo si more Pelagij & Lutheri præsumas, credens propriis viribus, vel sine meritis beatitudinem consequitur manifestè est te amittere spem, quia amittis fidem, sine qua spes non est, neque illa virtus, & docent omnes. At hæc amissio virtutis spei non provenit propriè ex præsumptione contraria spei, sed ex hæresi, quæ præsumptionem antecedit. Quocirca si hæc præsumptio sine iudicio erroneo intellectus haberetur, vt communiter haberi solet, etiam ita speras beatitudinem consequi, ac si illam propriis viribus, vel sine meritis iudicares assequendam, spem non destruis, etsi illi aduerseris per excessum, quia non per quodcumque peccatum spei contrarium perit spes, sicut neque fides per quomcumque infidelitatem, vt bene notauit Coninch. 2. 2. disp. 16. dub. 4. in principijs, sed per solum illud peccatum, quo cum compati nulla ratione potest spes, quod non est aliud nisi desperatio. Cum præsumptione autem seculo errore intellectus optime compati potest spes, cum tam spes, quam præsumptio conueniant in obiecto formali sperato, quod est beatitudo, vt bonum proprium, & solum differunt, quia diuerso modo illam consequi sperant. sic Suar. disp. 2. de spe, sect. 1. n. 4. Valent. 2. 2. disp. 2. q. 3. p. 2. Turrian. q. 21. art. 2. Coninch. disp. 205. dub. 15. n. 149. Sanchez lib. 2. c. 33. n. 5.